

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-209/25-T
Sp. zn. ČŠIT-S-73/25-T

Název	Střední odborná škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace
Sídlo	Lískovecká 2089, Frýdek, 738 01 Frýdek-Místek
E-mail	sosfm@sosfm.cz
IČO	00 844 691
Identifikátor	600 171 191
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jan Durčák
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa inspekční činnosti	Lískovecká 2089, Frýdek, 738 01 Frýdek-Místek Na Hrázi 1449, Místek, 738 01 Frýdek-Místek
Inspekční činnost na místě	3. 2. – 6. 2. a 6. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední odborná škola, Frýdek-Místek, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny.

K termínu inspekční činnosti škola poskytovala střední vzdělávání s výučním listem v oborech vzdělání 23-51-H/01 Strojní mechanik, 23-56-H/01 Obráběč kovů, 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 26-57-H/01 Autoelektrikář, 41-51-H/01 Zemědělec – farmář, 41-52-H/01 Zahradník a 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů.

Střední vzdělávání ukončené maturitní zkouškou umožňuje v oborech vzdělávání 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy, 41-41-M/01 Agropodnikání a v nástavbovém studiu 64-41-L/51 Podnikání.

Ve školním roce 2024/2025 se ve 30 třídách vzdělávalo 803 žáků, z toho mělo 83 žáků identifikovány speciální vzdělávací potřeby. Byla poskytována podpůrná opatření v rozsahu 1. až 4. stupně. Odlišný mateřský jazyk má 7 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2020 a k zajištění provozu i pedagogického vedení školy využívá své předchozí dlouhodobé pedagogické zkušenosti. Možnosti směřování školy jsou zpracovány v jasně formulované koncepci rozvoje školy na období 2023–2028. Reálná koncepce vychází z objektivního posouzení stavu školy a jejího zaměření, je sdílená s pedagogickým sborem a každoročně vyhodnocována. Ředitel v ní formuloval hlavní strategické cíle školy, jako je každoroční určování investičních priorit v modernizaci a ve vybavování školy a rozvíjení polytechnického vzdělávání v provázaném komplexu vzdělání technického, přírodovědného a environmentálního. V oblasti jazykových dovedností je výuka zaměřována na odbornou komunikaci v konkrétním vzdělávacím oboru. Další prioritou je propojování teoretické odborné výuky s praktickým vyučováním a úzké spolupráci s profesními a sociálními partnery. Koncepce zahrnuje také metody podpory vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu (sport ve škole) a v oblasti propagace školy zavést tradici každoročních akcí pro veřejnost. Naplňování koncepce rozvoje školy podporují dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy se zřizovatelem, sociálními partnery, externími pracovníky a profesními organizacemi.

Organizační struktura odpovídá velikosti a podmínkám subjektu. Efektivní delegování kompetencí na tři zástupce pro teoretické vyučování a dva zástupce pro praktické vyučování zajišťuje plynulé fungování školy. Na širším vedení školy se podílí školní poradenské pracoviště. Podnětná je spolupráce s předsedy předmětových komisí.

Nastavené informační systémy jsou funkční a pravidelné porady umožňují operativní řízení i průběžnou kontrolu. Systém hospitační činnosti je vedením školy nastaven, probíhá plánovitě. Pedagogům je individuálně poskytována zpětná vazba na jejich pedagogickou práci. Začínajícím učitelům jsou vytvořeny vhodné podmínky pro adaptaci stanovením uvádějících učitelů, pomoc poskytuje i vedení školy a ostatní vyučující. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází ze zájmu pedagogů, z potřeb školy a její finanční možnosti. Pedagogickým pracovníkům je také umožněno prohlubování odborných kompetencí formou samostudia a účasti na stáží ve firmách.

Školní poradenské služby zajišťují, s ohledem na velikost školy a poměrně velkou vzdálenost míst poskytovaného vzdělávání, dva metodici prevence, dvě výchovné poradkyně a speciální pedagožka. Obsah činnosti je zaměřen na prevenci školní

neúspěšnosti, primární prevenci rizikového chování, kariérové poradenství, podporu inkluzivního vzdělávání, řešení problémů žáků s odlišným sociálním a kulturním prostředím a metodickou podporu pedagogickým pracovníkům, příp. zákonným zástupcům. Pro úspěšnou integraci žáků prvních ročníků se pravidelně na začátku školního roku uskutečňují adaptační pobyty. Žákům jsou také nabízeny konzultační hodiny, které využívají k řešení osobních a studijních problémů. Školní neúspěšnost je řešena ve spolupráci třídního učitele, učitele praktického vyučování, výchovného poradce a zákonného zástupce žáka. Výrazný prostor pro diskusi mají žáci prostřednictvím pravidelných setkání dvou školních žakovských parlamentů s vedením školy.

Prostorové, materiální a technické podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni. Umožňují naplňování stanovených cílů vzdělávání v plném rozsahu. Pro teoretickou výuku má škola dostatečný počet dobře vybavených učeben. Zejména učebny a pracoviště pro odborné vzdělávání odpovídají současným potřebám pro efektivní vzdělávání a umožňují žákům kvalitní profesní přípravu v podmínkách simulujících reálné prostředí. Pro výuku odborného výcviku a praxe škola disponuje vlastními účelově a moderně vybavenými dílnami a učebnami. Od minulé inspekční činnosti byla vybudována dvě zcela nová pracoviště, byly inovovány a soudobým požadavkům přizpůsobeny a doplněny o účelové vybavení další výukové prostory školy. Pro kontakt žáků s reálným prostředím zaměstnavatelů využívá škola i pracoviště smluvních partnerů.

Přínosné vztahy jsou rozvíjeny s okolními základními a středními školami, vysokými školami, zejména technického zaměření, spolupráce s městem Frýdek-Místek (veřejná frýdecko-místecká městská sbírka Vánoční strom), profesními svazy, řemeslnými cechy a dalšími sociálními partnery. Konstruktivní partnerské vztahy vytváří vedení školy se zřizovatelem, který se mj. podílí na zlepšování materiálních podmínek školy.

Stravování žáků je zajištěno ve vlastní školní jídelně na obou místech poskytování vzdělávání. Strávníci mají možnost výběru ze dvou připravovaných hlavních jídel.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Teoretické vyučování všeobecných i odborných předmětů se vyznačovalo zpravidla příjemnou atmosférou, kterou byly vytvářeny příznivé podmínky pro vzdělávání. V metodickém a didaktickém vedení výuky nebyly zaznamenány výraznější rozdíly. Výuka měla většinou dobře organizovanou strukturu, často začínala opakováním učiva. Pedagogové kladli otázky nebo zadávali úlohy zaměřené na fakta, pojmy a postupy, které byly dříve ve výuce žáky osvojeny, čímž vytvářeli úkolové situace, kterými prověřovali žakovské znalosti a porozumění učiva. Žáci se aktivně zapojovali do průběhu výuky, spolupracovali s učitelem, prokazovali dosažení příslušných kompetencí a získávali zpětné informace o kvalitě svých znalostí. Efektivní byla sledovaná výuka v tandemu dvou spolupracujících učitelů, která reagovala na specifické a individuální potřeby žáků. Pro zvýšení názornosti se učitelé vhodně opírali o trojrozměrné učební pomůcky a promítané prezentace obrázků, videí a textů. Jen malá část pedagogů však vedla žáky ke kooperaci při párové nebo skupinové práci. Výraznější práce s informacemi nebyla zaznamenána. Menší důraz byl kladen na motivaci žáků, a to počínaje vymezením vzdělávacího cíle sledované výuky. V průběhu výuky nebyla dostatečně poskytována formativní zpětná vazba, pouze minimálně bylo využíváno sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků. Závěrečné zhodnocení výuky učitelem probíhalo v mnoha případech formálně, neposkytovalo žákům dostatečnou zpětnou vazbu o míře zvládnutého učiva a o naplnění stanovených cílů. Pro podporu vzdělávání žáků ve třídách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly

obvykle zvoleny vhodné metody a formy práce. Společným pozitivním rysem realizované výuky bylo její vedení ve vzájemných mezipředmětových souvislostech, a to zejména ve vztahu k dynamickému uplatňování nově získaných poznatků z výuky ve využití v praxi.

Praktické vyučování (odborný výcvik, učební praxe) bylo prováděno jak prostřednictvím cvičných, tak produktivních činností v dílnách školy a na pracovištích smluvního partnera. Bylo obvykle dobře organizačně zajištěno a vycházelo především ze žákovských znalostí a dovedností. Pojetí výuky významně ovlivňovala osobnost učitele, jeho odborná připravenost a pedagogická profesionalita. Aktivní individuální přístup učitelů k žákům, vhodné instruktážní ukázky jednotlivých úkonů, podpora přítomných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami výrazně motivovaly žáky k dodržování technologických postupů, vedly je k samostatnosti a k pečlivosti. Bylo dbáno na upevňování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví. V průběhu sledované výuky bylo obvykle zaznamenáno efektivní využívání času a aktivní přístup žáků k plnění zadaných úkolů. Učitelé poskytovali žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení, sledovali a hodnotili výkon, produktivitu a kvalitu práce. V průběhu praktického vyučování byla mezi účastníky vzdělávání zřejmá příjemná tvůrčí pracovní atmosféra. Realizace výuky prostřednictvím produktivních činností, a to zejména na pracovištích smluvního partnera, přispívala k celkovému rozvoji žáků a potvrzovala úspěšné osvojení některých potřebných kompetencí.

Škola poskytuje rovnost příležitostí ke vzdělávání, péči a podpůrná opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V průběhu vzdělávání byly vytvářeny podmínky pro vzdělávání s ohledem na jejich individuální potřeby (např. respektování pracovního tempa a individuální přístup pedagoga).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Informace o výsledcích vzdělávání jsou žákům i zákonným zástupcům dostupné prostřednictvím elektronického informačního systému. Žákům ohroženým školní neúspěšností škola nabízí konzultace a doučování, nadaným poskytuje podporu při přípravě na odborné soutěže a dlouhodobě vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Celková úspěšnost při vzdělávání je sledována, individuální a skupinové výsledky žáků jsou projednávány a vyhodnocovány např. na pravidelných jednáních pedagogické rady. Vedení školy provádí analýzy jak průběžných výsledků vzdělávání žáků, tak i výsledků závěrečných a maturitních zkoušek.

Vyhodnocováním otázek spojených s hodnocením výsledků vzdělávání se zabývají také předmětové komise a vedení školy v této oblasti účelně spolupracuje i se školským poradenským pracovištěm. Zvýšená absence některých žáků je vedením školy monitorována, v případě neomluvené absence je spolu s dalšími přestupky vůči školnímu řádu důsledně řešena v rámci možných výchovných opatření a hodnocení chování na konci pololetí.

Významným ukazatelem kvality poskytovaného vzdělávání je úspěšnost žáků u maturitních a závěrečných zkoušek. Ve školním roce 2023/2024 v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou v jarním období ze 69 žáků prospělo s vyznamenáním 7 a neprospělo 26 žáků (tzn. podíl neprospívajících žáků je 37,7 %). V podzimním termínu ze 32 žáků neprospělo 16 žáků (tzn. podíl neprospívajících žáků je 50,0 %). Celková úspěšnost žáků v jarním a podzimním termínu byla 79 %. Nejúspěšnější byli žáci oboru Mechanik seřizovač, kde úspěšnost byla 86 %, oproti školnímu roku 2022/2023 došlo k významnějšímu zlepšení. U oboru Agropodnikání byla úspěšnost vyšší o 14 % a u oboru nástavbového studia Podnikání byla úspěšnost vyšší o 7 %.

U oborů vzdělání zakončených výučním listem v jarním termínu ze 135 žáků 17 prospělo s vyznamenáním a 18 žáků neprospělo (tzn. podíl úspěšných žáků byl 87 %). Nejlepších výsledků dosáhli žáci oboru Autoelektrikář, kde byli všichni žáci úspěšní. V podzimním termínu konalo závěrečné zkoušky 25 žáků, neprospělo 6 žáků (úspěšnost byla 76 %).

Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Nabízí doučování, realizuje tandemovou výuku, dělení hodin a také poskytuje individuální konzultace žákům ve všech vyučovacích předmětech, což se projevuje dílčími zlepšeními vzdělávacích výsledků žáků.

Vybrané obory jsou podporovány prospěchovou složkou stipendia, poskytovanou zřizovatelem, s cílem zvýšit zájem žáků o vzdělávání a motivovat je k dosahování dobrých výsledků při vzdělávání.

Objektivní srovnání výsledků s ostatními školami umožňuje účast školy v externím výběrovém zjišťování výsledků žáků. Ve výběrovém zjišťování výsledků žáků středních škol (2022/2023) ve čtenářské a finanční gramotnosti dosáhli žáci školy slabých výsledků. Výsledky žáků jsou sledovány a konzultovány v rámci příslušných předmětových komisí, které se soustředí na analýzu vlivů a hledání podpory vedoucí ke zlepšení.

Systém poradenských služeb vytváří vhodné podmínky pro vzdělávání žáků na základě jejich individuálního spektra nadání i speciálních vzdělávacích potřeb. Komplexně pojaté adaptační a preventivní aktivity se zaměřují zejména na prevenci vztahových problémů a sociálně patologických jevů a na zvládnutí nároků odborného vzdělávání. K posílení sociálních vazeb přispívají adaptační kurzy pro žáky začínajících ročníků. Žáci absolvují v průběhu vzdělávání různé aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Spolupráce s významnými profesními a sociálními partnery pomáhá k implementaci nových poznatků do výuky a vytváří tak nezbytnou vazbu mezi teoretickým odborným vzděláváním a praxí. Současně umožňuje rozvoj odborných teoretických i praktických dovedností žáků i profesní růst pedagogů.

K všestrannému rozvoji osobnosti žáka přispívá široké spektrum školních a mimoškolních aktivit, které vhodně navazují na školní vzdělávací programy. Pravidelným zapojováním do různých projektových činností, soutěží a exkurzí škola cíleně podporuje prosociální chování žáků. Ve škole aktivně pracují dva žakovské školní parlamenty, které svou činností vhodně podporují soudržnost žáků se školou.

Škola posiluje svoje postavení v regionu i realizací řady aktivit nad rámec běžné výuky a úspěšně motivuje žáky k účasti v různých odborných, předmětových, sportovních soutěžích a olympiádách, ve kterých úspěšně reprezentovali školu na mezinárodní, regionální a republikové úrovni. Mimořádný je počet spolupracujících tuzemských sociálních partnerů, kteří přispívají ke zlepšení podmínek vzdělávání a k naplňování stanovených vzdělávacích cílů zejména v oblasti odborných kompetencí. Škola pravidelně pořádá mezinárodní soutěž ve svařování „Zlatý pohár Linde“, která se koná pod záštitou generálního partnera Linde Gas a.s. Žáci školu prezentují také v rámci Dnů otevřených dveří aneb „Řemeslo na dosah“.

Závěry

Vývoj školy

- Snížil se počet míst poskytovaného vzdělávání ze šesti na současná dvě místa.
- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2019 byl zaznamenán nárůst v počtu žáků o cca 25 %.
- Stoupl také počet žáků se speciálně vzdělávacími potřebami ze 42 žáků na 83 žáků, s podpůrnými opatřeními v rozsahu 1 až 4. Tato skutečnost představuje téměř dvojnásobný nárůst.
- Škola získala podporu od zřizovatele v oblasti poskytování krajských stipendií pro obor Mechanik seřizovač a pro obory Zahradník a Autoelektrikář.
- Byl zaznamenán výrazný kvalitativní posun školy v oblasti materiálních podmínek (dvě nové učebny pro praktické vyučování), proběhla aktualizace povinné dokumentace a realizovaných školních vzdělávacích programů.
- Škola si také udržuje velmi dobré podmínky vzájemné spolupráce s partnery v oblasti systematické a aktivní podpory rozvoje dovedností a odborných znalostí žáků.
- Přes přijímaná opatření škola eviduje stále vyšší neúspěšnost v průběhu a při ukončování vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Škola má jasně formulovanou strategii rozvoje, která je založena na využití reálných možností, promítá se do procesu výchovy a vzdělávání ve všech součástech subjektu. (1.1)
- Přínosné vztahy se zřizovatelem, sociálními partnery, externími odborníky a profesními organizacemi se promítají do kvality vzdělávání a vytvářejí podmínky pro lepší uplatnitelnost absolventů na trhu práce a jejich spokojenost se zvolenou profesní dráhou. (1.5)
- Ve spolupráci se zřizovatelem vedení školy aktivně zajišťuje stav materiálních podmínek, zejména odborného a praktického vyučování, které odpovídají moderním trendům a přispívají k naplňování vzdělávacích cílů stanovených v oborově zaměřených školních vzdělávacích programech. (2.4)
- Odbornost a profesionální přístup vyučujících plynoucí z praktických zkušeností v teoretických odborných předmětech a v praktickém vyučování přispívá k efektivnímu propojení teorie s praxí. (3.1)
- Vedením školy a pedagogy jsou i ve spolupráci se sociálními partnery cíleně rozvíjeny aktivity zaměřené na sociální, občanský, osobnostní a profesní rozvoj žáků. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Ojedinele byly ve výuce zařazovány aktivity rozvíjející kritické myšlení, komunikační dovednosti, cílené formování postojů žáků a práce s více informačními zdroji. (4.1)
- V menší míře bylo ve výuce využíváno sebehodnocení a formativní hodnocení žáků, nedostatečně byl využit prostor v závěru výuky ke shrnutí a utřídění učiva za účelem získání zpětné vazby o jeho zvládnutí a pochopení. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat ve větší míře kritické myšlení a práci s různými informačními zdroji.
- Vytvářet prostor pro sebereflexi žáků a vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na využívání aktivizačních metod a forem ve vzdělávání podporující kooperativní techniky a činnostní učení žáků.
- Diferencovat výuku vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám, možnostem a schopnostem žáků, v závěru vyučovacích hodin získávat zpětnou vazbu o pochopení učiva žáky.
- Systematicky motivovat žáky k úspěšnému ukončení vzdělávání. Nastavit řízení pedagogických procesů tak, aby byly efektivní, kvalitní a přizpůsobené potřebám žáků vedoucí ke snížení jejich školní neúspěšnosti. Ve zvýšené potřebě se zaměřit na faktory ovlivňující školní úspěšnost (provádění pedagogické diagnostiky žáka, identifikaci výukových i osobních obtíží žáka).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 7 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
2. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2024/2025
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
4. Školní matrika žáků vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
5. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
6. Koncepce rozvoje školy pro období 2023–2028
7. Organizace školy ve školním roce 2024/2025
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2024/2025
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2024/2025
10. Hospitační záznamy za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
11. Zápisy z jednání pedagogické rady, z jednání předmětových komisí vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
12. Minimální preventivní program pro školní rok 2024/2025
13. Školní preventivní strategie 2020–2024
14. Strategie předcházení školní neúspěšnosti pro školní rok 2024/2025

15. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
17. Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování žáků platné ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
18. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
19. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2024/2025 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Kukučková, školní inspektorka

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka

Mgr. Adéla Kulová, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

26. 3. 2025